

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Lachmanna a soudců Mgr. Jana Ferneckého a Mgr. Aleše Sabola ve věci

žalobce: **Bc. J. M.**
bytem N. M. X, P.
proti
žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**
sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1
za účasti: **PREdistribuce, a.s.**
sídlem Svornosti 3199/19a, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 3. 2018, č. j. MHMP 453717/2018, sp. zn. S-MHMP 56264/2018/STR

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo jako nepřipustné zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Místního národního výboru v Praze 4-Modřanech (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 4. 5. 1983, pod č. j. 610,1044,1200,2186/Ha-Cho/81,1993/Ha-Be/82 (dále jen „Stavební povolení“). Tímto rozhodnutím správní orgán I. stupně rozhodl o povolení stavby „Rozšíření vodojemu Modřany Sever II a vodojemu Cholupice“, a to v rozsahu: příjezdová cesta, terénní úpravy, napájecí kabel 22 kV, elektrická přípojka, osvětlení, trafostanice, oplocení a zařízení staveniště na pozemcích pův. parc. č. x v k.ú. x a parc. č. x v k.ú. x.
2. Proti Stavebnímu povolení podal žalobce dne 25. 12. 2018 odvolání, ve kterém tvrdil, že část stavby (konkrétně napájecí kabel 22 kV) byla umístěna na pozemcích parc. č. x v k.ú. x a parc. č. x v k.ú. x, přičemž původní vlastník těchto pozemků pan M. M., jehož je žalobce právním nástupcem, vůbec nebyl účastníkem stavebního řízení předcházejícímu vydání Stavebního povolení. V důsledku tehdejšího opomenutí správního orgánu I. stupně tak Stavební povolení nebylo řádně doručeno a nemohlo nabýt právní moci. Jako právní nástupce původního účastníka se tak žalobce s odkazem na nezákonnost Stavebního povolení podaným odvoláním domáhal jeho zrušení, přičemž uváděl, že o existenci Stavebního povolení se dozvěděl až dne 20. 12. 2018 ze sdělení společnosti PREdistribuce a.s., reagujícím na jeho předžalobní výzvu k odstranění napájecího kabelu (elektrického vedení).
3. Žalovaný ověřil, že uvedený napájecí kabel (vedení) se na předmětných pozemcích skutečně nachází, dospěl ovšem k závěru, že podle § 59 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění účinném k datu vydání Stavebního povolení (dále jen „starý stavební zákon“) nebyli vlastníci pozemků dotčených stavbou účastníky stavebního řízení. Těmi byli podle žalovaného jen „*vlastníci sousedních pozemků a staveb na nich, a to pouze v případě, že jejich práva, právem chráněné zájmy nebo povinnosti mohly být vydáním stavebního povolení přímo dotčeny.*“ Jelikož tedy právní předchůdce žalobce ze zákona nebyl účastníkem stavebního řízení, bylo Stavební povolení podle žalovaného doručeno všem tehdy známým účastníkům řízení a dotčeným orgánům a nabylo právní moci dne 24. 1. 1984. Odvolání žalobce proto žalovaný podle § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění rozhodném pro projednávanou věc (dále jen „správní řád“) jako nepřipustné zamítl.

II. Obsah žaloby

4. Žalobce proti tomuto rozhodnutí podal žalobu, v níž úvodem přestřel, že přestože bylo Stavební povolení vydáno ještě dříve, než se žalobce vůbec narodil, podal odvolání proti němu v zákonné 15 denní lhůtě, a to jako aktivně věcně legitimovaný právní nástupce opomenutého účastníka stavebního řízení pana M. M., narozeného dne ... a zemřelého dne
5. Žalobce v další části žaloby přiblížil genezi vlastnictví dotčených pozemků. Uvedl, že je výlučným vlastníkem pozemku č. x, k.ú. x, vzniklého v roce 1995 oddělením od pozemku č. x a dále pozemku č. x, k.ú. x, který vznikl v roce 1995 oddělením od pozemku č. x. V době vydání Stavebního povolení byl výlučným vlastníkem pozemku č. x a č. x M. M.. Oba pozemky, resp. jejich oddělené části, po smrti M. M. následně přešly do výlučného vlastnictví paní Z. S. a poté kupní smlouvou do vlastnictví manželů M. Poté byly předmětem dědického řízení a následně až do 17. 4. 2015 v podílovém spoluvlastnictví pana

Ing. A. M. a paní Ing. M. M. Ode dne 17. 4. 2015 se na základě darovací smlouvy nacházejí ve výlučném vlastnictví žalobce. Uvedené žalobce dokládá výpisy z katastru nemovitostí, smlouvami o jejich převodu či doklady z dědického řízení. Na základě popsaného pak žalobce dovozoval svou věcnou legitimaci k podání odvolání, neboť Stavební povolení, resp. všechna stavební povolení ve smyslu stavebního zákona jsou správními akty mající povahu *in rem*. Sám Stavební zákon s procesním nástupnictvím účastníků řízení přímo počítá v § 70 stavebního zákona.

6. Dále žalobce popsal a dokládá příslušnými smlouvami a dalšími doklady, že na základě zákona č. 123/1975 Sb., zákon o užívání půdy a jiného zemědělského majetku k zajištění výroby, vzniklo ke dni 1. 1. 1976 k předmětným pozemkům č. x a č. x právo užívání Státnímu statku hl. m. Prahy. Dne 9. 1. 1976 bylo vydáno územní rozhodnutí, kterým byla na těchto pozemcích umístěna stavba zahrádkářské kolonie. Dne 11. 6. 1976 pak bylo vydáno rozhodnutí, kterým byla změněna jejich kultura z kultury „pole“ na kulturu „zahrada“, přičemž tento stav trvá dodnes. Podle § 9 zákona č. 123/1975 Sb. byla dne 10. 9. 1976 uzavřena smlouva o dočasném užívání pozemků mezi Státním statkem hl. m. Prahy a Základní organizací Českého ovocnářského a zahrádkářského svazu Praha 4 (dále jen „ZOZ“), jež ovšem podle žalobce byla absolutně neplatná, neboť do dočasného užívání ve prospěch ZOZ bylo možné nechat pozemky do užívání pouze se souhlasem vlastníka, který však souhlas nikdy neudělil. Na základě této (neplatné) smlouvy mohla ZOZ užívat pozemky pouze za účelem výstavby a provozu zahrádkářské kolonie; jakékoliv jiné užívání pozemků musela mít ZOZ předem písemně schválené Státním statkem hl. m. Prahy.
7. Dne 4. 5. 1983 bylo správním orgánem I. stupně vydáno Stavební povolení mj. i na stavbu vedení, které bylo povoleno k užívání na základě kolaudačního rozhodnutí ze dne 10. 2. 1988 a které je v současné době ve výlučném vlastnictví osoby zúčastněné na řízení. Stavební úřad vyznačil na Stavebním povolení doložku právní moci ke dni 24. 1. 1984, a to aniž by řádně doručil či oznámil Stavební povolení M. M. Na základě Stavebního povolení byla pak v 80. letech minulého století umístěna pod povrch předmětných pozemků část vedení, a to za účelem zajištění napájení pro nově vznikající trafostanici, která neměla s činností ZOZ vůbec nic společného. Tato trafostanice doposud existuje a stojí na pozemku, který v současné době nese parcelní označení č. x, k.ú. x.
8. Účastníkem stavebního řízení, které vydání Stavebního povolení předcházelo, byl podle žalobce i M. M., neboť je nezpochybnitelné, že mohl být, resp. byl Stavebním povolením dotčen na svých právech ve smyslu ustanovení § 59 starého stavebního zákona, neboť Stavebním povolením bylo bez jeho souhlasu povoleno umístění vedení pod povrch jeho Pozemků, ke kterým v přímém důsledku vydání Stavebního povolení následně vzniklo zákonné věcné břemeno dle ustanovení § 22 zákona č. 79/1957 Sb., o výrobě, rozvodu a spotřebě elektřiny (dále jen „elektrisační zákon“). Následný vznik zákonného věcného břemene přitom musel představovat dotčení jeho práv coby vlastníka pozemků. Nemůže přitom obstát ani argumentace, že M. M. nemohl být Stavebním povolením nikterak dotčen na svých právech z důvodu, že pozemky byly předmětem dočasného užívání ve prospěch ZOZ, neboť jakkoliv je pravdou, že dočasné užívání Pozemků ve prospěch ZOZ značně limitovalo obsah vlastnického práva, nelze současně přehlédnout, že např. hodnota jakéhokoli pozemku a možnost jeho využití jednoznačně odlišná, pakliže se na něm nachází vedení vysokého napětí či nikoliv; zde žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2010, č. j. 2 As 20/2010 - 57.

Opomenutý účastník řízení tak podle žalobce „*byl zkrácen na svých procesních právech (např. právo se vyjádřit k projektové dokumentaci či právo brojít proti navrhované trase Vedení)*“, a tudíž je i celé stavební povolení zatíženo vadou nezákonnosti. V důsledku toho, že se vlastník pozemků nikdy nedozvěděl o stavebním řízení, byl zkrácen i na právu žádat vyplacení jednorázové náhrady za omezení vlastnického práva podle elektrizačního zákona. Pro úplnost k tomu žalobce dodal, že účastníkem řízení nebyly ani ZOZ a Státní statek hl. m. Prahy, kterým oběma rovněž příslušelo účastenství v řízení dle ustanovení § 59 starého stavebního zákona. Na základě výše uvedeného byla podle žalobce doložka právní moci na Stavebním povolení vyznačena v rozporu se zákonem, neboť fikce oznámení Stavebního povolení opomenutému účastníku řízení, potažmo žalobci, ve smyslu rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2009, č. j. 2 As 25/2007 - 118, nemohla nastat dříve než 20. 12. 2017, kdy byl Žalobci doručen dopis osoby zúčastněné na řízení, který jako přílohu obsahoval Stavební povolení. V této souvislosti žalobce odmítl, že by se o něm poprvé dozvěděl už dne 20. 11. 2017, jak bylo zřejmě omylem uvedeno v napadeném rozhodnutí.

9. Postavení žalobce jako účastníka řízení podle něj posiluje dobrá víra při nabývání vlastnického práva k pozemkům, neboť žalobce při nabývání vlastnického práva nevěděl, že se na pozemcích nachází vedení, když to je zakopáno pod povrchem pozemků a není možné ho vůbec vidět; dále byl v darovacích smlouvách explicitně ujistěn, že pozemky nemají žádné vady a nejsou zatíženy právy třetích osob (věcnými břemeny), přičemž ani ze záznamů v katastru nemovitostí nevyplývá existence vedení či jakéhokoli věcného břemene. Uvedené platí podobně i pro jeho právní předchůdce, vč. samotného M. M., který si nikdy nebyl vědom toho, že vydáním Stavebního povolení byl dotčen na svých právech, neboť nikdy o realizaci vedení nevěděl – o výstavbě nebyl nikdy nikým informován – a nikdy nikomu neudělil žádný souhlas se stavebními pracemi či umístěním vedení. Navíc existuje vysoká míra pravděpodobnosti, že vedení bylo do pozemků umístěno až po jeho smrti, neboť návrh na zahájení kolaudačního řízení byl sepsán až po jeho smrti.
10. Žalovaný se přitom v napadeném rozhodnutí vůbec nezabýval otázkou, jestli žalobcovo odvolání proti Stavebnímu povolení bylo podáno v zákonné 15 denní lhůtě, nebo jestli opomenutý účastník řízení jako vlastník předmětných pozemků mohl být Stavebním povolením dotčen na svých právech. Namísto toho žalovaný zamítl odvolání jako nepřípustné, neboť dospěl k závěru, že na základě ustanovení § 59 starého stavebního zákona nemohl být M. M. přímo dotčených stavbou vedení účastníkem stavebního řízení, neboť podle názoru žalovaného z dikce § 59 Stavebního zákona plyne, že vlastníci pozemků přímo dotčených stavbou nejsou ze zákona účastníky stavebního řízení a že pouze vlastníci „*sousedních pozemků*“ jsou ze zákona účastníky stavebního řízení, a to pouze v případě, že jejich práva, právem chráněné zájmy nebo povinnosti mohou být stavebním povolením dotčeny.
11. Takový závěr, je podle žalobce naprosto nesprávný, nezákonný, nemravný a také v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, Ústavního soudu, jakož i judikaturou prvorepublikového Nejvyššího správního soudu, týkající se extenzivního výkladu pojmu sousedních pozemků Restriktivní výklad § 59 starého stavebního zákona, ke kterému dospěl žalovaný je dále v rozporu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2010, č. j. 2 As 20/2010 - 57, ve kterém Nejvyšší správní soud, který pracoval se stejným zněním zákona, „*ani na moment nepomýšlel, že by bylo zákonně vůbec možné toto ustanovení*

vykládat takovým způsobem, že účastníky stavebního řízení ze zákona nejsou vlastníci pozemků přímo dotčených stavbou ale pouze vlastníci „sousedních pozemků“ (pokud jejich práva, právem chráněné zájmy nebo povinnosti mohou být stavebním povolením dotčeny), ba naopak, Nejvyšší správní soud v daném rozhodnutí dospěl k závěru že původní vlastníci pozemku přímo dotčeného stavbou vedení vysokého napětí mohli být dotčeni na svých právech a tedy byli ze zákona

účastníky stavebního řízení.“ Jediným možným výkladem § 59 starého stavebního zákona je podle žalobce takový výklad, podle něhož byli účastníky stavebního řízení mj. v podstatě vlastníci všech pozemků v okolí stavby, a to pokud jejich práva, právem chráněné zájmy nebo povinnosti mohou být stavebním povolením dotčeny. Není třeba dodávat, že je navíc naprosto absurdní, aby vlastníci „sousedních pozemků“ měli ze zákona poskytovanou větší ochranu svých subjektivních práv než vlastníci pozemků přímo dotčených stavbou, resp. přímo dotčených stavebním povolením.

12. V této souvislosti žalobce dodal, že i v případě uznání restriktivního výkladu § 59 starého stavebního zákona, nemůže argumentace žalovaného obstát, neboť M. M. byl také vlastníkem „sousedních pozemků“ – stavba vedení nezasahovala pouze do jeho pozemků, ale také do okolních pozemků, se kterými jeho pozemky přímo sousedily, resp. se kterými měly společnou hranici. Jedním z těchto „sousedních pozemků“, který byl přímo dotčen stavbou vedení, je například pozemek parcelní č. x, k.ú. x, který v době vydání Stavebního povolení byl označován jako pozemek parcelní č. x.
13. Nad rámec otázky účastenství pak žalobce ještě argumentoval, že Stavební povolení je nezákonné i z důvodu, že bylo vydáno na základě absolutně neplatného souhlasu se stavbou vedení, který stavebník obdržel od ZOZ, neboť dohoda mezi těmito subjekty byla uzavřena na základě absolutně neplatné Smlouvy o dočasném užívání pozemků ze dne 10. 9. 1976. Tato dohoda (a tedy i souhlas se stavbou vedení) byla absolutně neplatná i proto, že ZOZ neměla oprávnění takový souhlas udělit, což vychází nejen z obsahu Smlouvy o dočasném užívání pozemků, ale také z dikce § 9 odst. 4 zákona o půdě, podle kterého mohli uživatelé pozemků přenechaných do dočasného užívání na nich zřizovat pouze dočasné stavby potřebné z hlediska zemědělského využití, a to navíc pouze s předchozím souhlasem vlastníka pozemků. Dohoda mezi stavebníkem a ZOZ byla absolutně neplatná konečně z důvodu, že byla uzavřena na základě § 348 zákona č. 37/1971 Sb., hospodářský zákoník, avšak podle tohoto ustanovení zákona bylo možné uzavírat pouze dohody o dočasném užívání nemovitostí, které byly ve státním socialistickém vlastnictví.
14. Vzhledem ke všemu výše uvedenému žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí i samotné Stavební povolení zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

15. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že při posuzování přípustnosti podaného odvolání vycházel ze znění starého stavebního zákona účinného v době vydání rozhodnutí Stavebního povolení a především tedy zkoumal, zda vlastníkům pozemků tehdy platné právní předpisy přiznávaly postavení účastníků řízení. Žalovaný dospěl k závěru, že v době vydání stavebního povolení starý stavební zákon v § 59 odst. 1 ve stavebním řízení nepřiznával vlastníkům pozemků, na kterých byla stavba prováděna, postavení účastníků řízení. Žalovaný k tomu dodal, že ve stavebním řízení se povolovalo pouze technické provádění stavby, která byla již umístěna v územním řízení vydáním rozhodnutí o umístění stavby, kde vlastníkům

pozemků

stavby právo být účastníkem přiznáno bylo (§ 34 odst. 1 starého stavebního zákona). Z těchto důvodů bylo odvolání žalobce zamítnuto jako nepřípustné a žalovaný se ani blíže nezabýval tím, zda jeho právním předchůdcům mohla být existence stavebního povolení vydaného před více než 35 lety známa.

16. Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 20/2010 - 57, je žalovanému znám, nelze jej však aplikovat na projednávanou věc. Žalovaný na rozdíl od případu řešeného tímto rozsudkem nikterak nezpochybnil, že práva vlastníků pozemku nemohla být prováděním stavby dotčena, pouze citoval účinné znění starého stavebního zákona, které ve stavebním řízení vlastníků pozemku, na nichž se stavba prováděla, účastenství ve stavebním řízení nepřiznávalo (na rozdíl od řízení územního). Věc, která byla řešena v žalobcem citovaném rozsudku, se navíc týkala stavebního řízení, které bylo ukončeno až v roce 1990, tedy po pádu totalitního režimu, a Nejvyšší správní soud se rovněž ani výslovně nevyjádřil k účastenství vlastníků pozemků ve stavebním řízení v rozhodné době, když uvedl, že *„nevidí jako klíčové hodnocení toho, zda skutečně měli být účastníky stavebního řízení původní vlastníci předmětného pozemku, tj. manželé D. (...) v daném případě je rozhodné, že postavení tzv. opomenutého účastníka se domáhají nikoliv tito původní vlastníci pozemku, nýbrž teprve stěžovatel, který se stal jejich vlastníkem až v roce 2006, tzn. v době, kdy stavební řízení bylo již dávno ukončeno a stavba byla realizována. V posuzované věci se postavení účastníka stavebního řízení domáhal rovněž žalobce, který se vlastníkem pozemků stal až po cca 32 letech od vydání Stavebního povolení.*
17. K námitkám, že Stavební povolení bylo vydáno na základě absolutně neplatného souhlasu, pak žalovaný zdůraznil, že tyto skutečnosti nebyly obsahem podaného odvolání, z tohoto důvodu se podmínkou naplnění § 58 starého stavebního zákona (průkazem oprávnění stavbu provést) nezabýval. I kdyby však tato námitka byla v odvolání vznesena, nebylo by možné, aby správní orgán posuzoval platnost smluv uzavřených před více než 40 lety, neboť k tomu není příslušný. Tyto smlouvy byly uzavřeny dle tehdy platného zákona č. 109/1964 Sb., hospodářský zákoník, a jakkoli se dnešním pohledem jeví jako protiústavní, byl po určitou dobu součástí právního řádu. K tomu žalovaný dodal, že právo užívání se zapisovalo do evidence nemovitostí (jak mj. vyplývá ze složky majetkoprávní část), kde předchozí vlastníci nebyli jako vlastníci uvedeni.
18. V replice na toto vyjádření žalobce uvedl, že argumentace žalovaného nemůže obstát již proto, že žalovaný ve svém vyjádření vůbec nereagoval na námitku, že i při restriktivním výkladu žalovaného byl M. M. účastníkem řízení z titulu vlastnictví sousedních pozemků vůči pozemků, na nichž též probíhala stavba. Žalobce dále trval na tom, že rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 20/2010-57 je na projednávanou věc přílehlavý, přičemž není rozhodné, že se v daném případě jednalo o stavební povolení vydaném až „po pádu totalitního režimu“ - možnost využití dotčených pozemků byla podle žalobce stavbou dotčena nezávisle na politickém režimu. Pokud žalovaný citoval část předmětného rozsudku, pominul, že v daném případě vlastníci o stavebním záměru a realizaci věděli a nijak se nebránili; to v posuzovaném případě nepřichází v úvahu.

IV. Posouzení věci Městským soudem v Praze

19. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, a jedná se o žalobu přípustnou, splňující všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal na základě skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
20. Vzhledem k tomu, že žalobce (výslovně) i žalovaný (konkludentně) vyjádřili svůj souhlas s projednáním věci bez nařízení jednání a vzhledem k tomu, že soud neshledal potřebu provádět dokazování, rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. o věci samé bez jednání. Pokud se týče listin, které žalobce předložil k důkazu, fakticky všechny se nacházejí ve správním spise, jehož obsahem se dle ustálené rozhodovací praxe nedokazuje (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008 - 117, č. 2383/2011 Sb. NSS); podstata věci nadto tkvěla v posouzení právní otázky, nikoli otázky skutkové.
21. V projednávané věci je mezi stranami jádrem sporu otázka účastenství původního vlastníka dotčených pozemků pana M. M. ve stavebním řízení předcházejícím vydání Stavebního povolení, tedy otázka výkladu § 59 odst. 1 starého stavebního zákona (část IV.1 odůvodnění), od čehož se pak odvíjí postavení žalobce a jeho legitimace k podání odvolání proti Stavebnímu povolení (část IV.2).
22. V této souvislosti soud nejprve pro pořádek uvádí, že považuje za nesporné, že žalobce je výlučným vlastníkem pozemků č. x, k.ú. x, a č. x, k.ú. x (vzniklých oddělením od pozemků č. x, resp. č. x, na nichž bylo umístěno elektrické vedení, jako jedna ze staveb povolených Stavebním povolením), jakož i to, že je právním nástupcem původního vlastníka těchto pozemků v době vydání Stavebního povolení pana M. M.. Tato skutečnost je ve správním spise dokládána výpisy z katastru nemovitostí, kupními a darovacími smlouvami i podklady z dědických řízení, jež nepovažuje soud za nutné nyní blíže specifikovat.
23. Dále soud předeseílá, že v dalších úvahách vycházel z toho, že v obecné rovině může odvolání proti rozhodnutí prvostupňového orgánu podat i právní nástupce původně opomenutého účastníka stavebního řízení. Výsledné rozhodnutí (stavební povolení) se totiž neváže na konkrétní osoby, ale k určité nemovité věci – má povahu rozhodnutí *in rem* (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2014, č. j. 6 As 77/2013 - 131, bod 28); tuto skutečnost ostatně žalovaný nijak nezpochybňoval.

IV.1 K účastenství původního vlastníka ve stavebním řízení

24. Problematikou opomenutého účastenství se podrobně zabýval Nejvyšší správní soud v žalobcem citovaném rozsudku rozšířeného senátu ze dne 17. 2. 2009, č. j. 2 As 25/2007 - 118, č. 1838/2009 Sb. NSS, podle kterého může rozhodnutí správního orgánu, které nebylo formálně řádně oznámeno všem účastníkům řízení (tj. nejen těm, se kterými správní orgán formálně jednal), nabýt právní moci, jen nastane-li fikce oznámení rozhodnutí, tj. pouze v případě, že je bezpečně a bez rozumných pochyb zjištěno, že opomenutý účastník seznal úplný obsah rozhodnutí co do jeho identifikačních znaků i věcného obsahu. Rozšířený senát v tomto rozsudku současně naznačil určitý algoritmus postupu správních orgánů (a soudů), vč. případů jako je tomu v projednávané věci, kdy bylo pro nepřípustnost zamítnuto odvolání žalobce proti Stavebnímu povolení, považovanému dosud za pravomocné. Podle rozšířeného senátu musí soud v řízení o

žalobě proti takovému odvolacímu rozhodnutí posoudit „jako otázku předběžnou, zda tu jde nebo nejde o opomenutého účastníka. Není-li žalobce (potažmo jeho právní předchůdce, pozn. soudu) opomenutým účastníkem, soud žalobu bez dalšího zamítne.“ Teprve v případě, byl-li ale účastník skutečně v řízení správním opomenut a jeho odvolání bylo tedy nesprávně zamítnuto pro nepřipustnost, posoudí soud otázku včasnosti – sám může žalobu proti zamítnutí odvolání zamítnout pro opožděnost „jen v těch případech, kdy opomenutý účastník, ač prokazatelně znal obsah rozhodnutí dostatečně a včas, nevyužil řádně a ve lhůtách počítaných od seznání obsahu rozhodnutí opravné prostředky, které zákon účastníkovi dává (odvolání, návrh na obnovu řízení), jinak řečeno tehdy, proběhly-li lhůty pro opravné prostředky počítané od fikce oznámení marně.“ Tyto závěry rozšířeného senátu nyní citoval soud i z toho důvodu, že žalobce žalovanému vytýkal, že se vůbec nezabýval včasností jeho odvolání a bez dalšího jej jako nepřipustné zamítl. S ohledem na citované závěry je přitom zřejmé, že žalovaný postupoval správně, pokud nejprve – jako otázku předběžnou – posuzoval, zda původní vlastník pozemků byl či nebyl účastníkem předmětného stavebního řízení.

25. Pokud jde ovšem o řešení této předběžné otázky, soud se s posouzením žalovaného ne zcela ztotožňuje. Předně nutno žalovanému vytýknout, že při zamítnutí odvolání pro nepřipustnost aplikoval nesprávný procesní předpis, neboť postupoval podle správního řádu a nikoliv podle zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2013, č. j 5 As 17/2013 - 25, a tam citovanou literaturu); vzhledem k tomu, že v otázce posuzování přípustnosti odvolání však nedoznala právní úprava změn (použití správního právního předpisu by nevedlo k jinému výsledku), nedotýká se toto pochybení zákonnosti napadeného rozhodnutí (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2009, č. j. 8 Afs 51/2007 - 87, č. 1926/2009 Sb. NSS).
26. Soud se dále zcela neztotožňuje ani se zjednodušeným odůvodněním „neúčastenství“ původního vlastníka předmětných pozemků pana M. z důvodu, že § 59 odst. 1 starého stavebního zákona podle žalovaného nepřiznával postavení účastníků vlastníkům pozemků dotčených stavbou. Se žalovaným lze souhlasit, že podle doslovného znění § 59 odst. 1 věty první starého stavebního zákona účinného v době vydání Stavebního povolení byli účastníky stavebního řízení „*stavebník, jakož i organizace a občané, kteří mají vlastnická nebo jiná práva k sousedním pozemkům nebo stavbám a jejichž práva, právem chráněné zájmy nebo povinnosti mohou být stavebním povolením dotčeny*“. Podle názoru soudu ovšem spojení „*organizace a občané, kteří mají vlastnická nebo jiná práva k sousedním pozemkům nebo stavbám*“ nelze – a to ani s přihlédnutím k tomu, že se jedná o právní normu starou více než 40 let – vykládat tím způsobem, že se vztahuje pouze na vlastníky pozemků, které sousedí s pozemkem, na němž se má nacházet daná stavba, a ne na vlastníky dotčeného pozemku (pokud nejsou stavebníky).
27. Takový závěr je absurdní a nesmyslný už jen proto, že přiznává více práv vlastníkům pozemků sousedících než vlastníku pozemku stavbou přímo dotčeného, přičemž u takového vlastníka lze jistě obecně předpokládat minimálně stejnou (ale spíše vyšší) možnost dotčení, než u vlastníků pozemku sousedících (logickým argumentem *a maiori ad minus* lze naopak dospět k závěru, že v případě, kdy je účastenství přiznáno vlastníkovu sousedícího pozemku, musí být logicky přiznáno i vlastníkovu pozemku přímo dotčeného). Výklad předestřený žalovaným pak pomíjí i skutečnost, že k pozemku přímo dotčenému stavbou by obecně mohly existovat i jiná práva (např. právo odpovídající

věcnému břemeni), jež náležely osobám (či organizacím) odlišným od vlastníka, které by podle žalovaného byly z účastenství rovněž vyloučeny. Vyloučení účastenství vlastníka dotčeného (stavebního) pozemku přitom neodůvodňuje ani to, že podle § 58 odst. 2 starého stavebního zákona musel stavebník (pokud sám nebyl vlastníkem nebo uživatelem) k provedení stavby získat souhlas vlastníka (uživatele), neboť udělením souhlasu není automaticky vyloučeno další dotčení práv vlastníka pozemku, který by měl mít – prostřednictvím účastenství v následném řízení – možnost sledovat např. dodržení podmínek předmětného souhlasu (k tomu *mutatis mutandis* náleží Ústavního soudu ze dne 19. 6. 2000, sp. zn. IV. ÚS 131/2000); stejně tak vyloučení takového vlastníka neodůvodňuje obecně nižší respekt tehdejšího režimu k soukromému vlastnictví, neboť v tom případě by bylo nelogické chránit dotčená práva a oprávněné zájmy vlastníků sousedních. Podle názoru soudu tak bylo i v rozhodné době za sousední pozemky nutno považovat všechny pozemky v blízkém okolí stavby, tedy vč. pozemků, na nichž se stavba nachází.

28. Soud nijak nerozporuje, že úprava účastníků stavebního řízení bývá tradičně řešena specificky oproti obecné úpravě správního řízení, případně i oproti úpravě účastenství u jiných řízení podle stavebních předpisů (např. územního řízení), nicméně vlastník pozemku přímo dotčeného stavbou je samozřejmým účastníkem stavebního řízení nejen podle nyní účinného zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů [viz jeho § 109 písm. c)], ale rovněž by jím bezpochyby mohl být také ve světle dřívějších komunistických stavebních předpisů – zákona č. 87/1958 Sb., o stavebním řádu, ve spojení s § 25 odst. 4 prováděcí vyhlášky k tomuto zákonu č. 144/1959 Ú.l., podle kterého byli účastníkem řízení „vedle stavebníka též vlastníci (uživatelé) sousedních nemovitostí, popřípadě jiné osoby, jejichž práv či oprávněných zájmů by se mohla stavba dotknout.“ Z důvodové zprávy ke starému stavebnímu zákonu z roku 1976 přitom nelze nijak dovodit, že by cílem zákonodárce byl odklon od této úpravy v podobě vyloučení vlastníků pozemků, na nichž se stavby mají realizovat. Důvodová zpráva výslovně hovoří pouze o tom, že z okruhu účastníků řízení jsou vyloučeny pouze osoby a organizace, které mají postavení uživatele bytů a nebytových prostor (viz digitální repozitář Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, Federální shromáždění 1971-1976, tisk č. 112, dostupné z: https://www.psp.cz/eknih/1971fs/tisky/t0112_08.htm). Obdobně ani odborné literatura věnující se rozhodnému znění starého stavebního zákona nic takového nenaznačuje (srov. HEGENBART, M., J. LANČ a B. SAKAŘ. *Stavební zákon a předpisy související: (komentář)*. Praha: SEVT, 1992. Komentované zákony, s. 100, či SAKAŘ, B., HEGENBART, M. aj. LANČ, ed. *Stavební zákon a předpisy související*. Praha: Panorama, 1978, s. 111). Skutečnost, že i starý stavební zákon v rozhodném znění pod vlastníky „sousedních pozemků“ logicky podřazoval též vlastníky pozemků, na nichž se stavba nachází, lze dovozovat i z důvodové zprávy k novele stavebního zákona č. 83/1998 Sb., již bylo účastenství dotčených osob upraveno tak, že jde o „osoby, které mají vlastnická nebo jiná práva k pozemkům a stavbám na nich, včetně osob, které mají vlastnická nebo jiná práva k sousedním pozemkům a stavbám na nich, a tato práva mohou být stavebním povolením přímo dotčena.“ Důvodová zpráva (dostupná v ASPI) k tomu uvádí, že v případě vymezení účastníků stavebního řízení se jen „zpřesňuje a aktualizuje dosavadní znění“ (tedy nikoli doplňuje či rozšiřuje), přičemž se důvodová zpráva nijak nevyjadřuje k otázce možného rozšíření okruhu dotčených osob.
29. Bez významu není v této souvislosti konečně ani žalobcem opakovaně zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 20/2010 - 9, byť lze dát za pravdu

žalovanému, že Nejvyšší správní soud na předmětnou otázku (účastenství původních vlastníků) výslovně neodpověděl, protože ji nepovažoval pro posouzení dané věci za relevantní. Vzhledem k tomu, že se ale vyjadřoval k možnému dotčení původních vlastníků pozemků, na nichž se nachází elektrické vedení, lze dovodit, že účastenství vlastníka pozemků, na nichž se má stavba nacházet, ve stavebním řízení *a priori* nevylučoval – jinak by odkázal na prosté znění § 59 odst. 1 starého stavebního zákona, jak učinil žalovaný v nyní projednávané věci.

30. Soud k tomu dodává, že i kdyby vlastníku pozemků, na kterém se stavba nachází, právní úprava skutečně v rozhodné době nepřiznávala postavení účastníka stavebního řízení, lze přisvědčit žalobci, že toto postavení by M. M. (za splnění podmínky přímého dotčení) svědčilo jako vlastníkovu sousedního pozemku. Vzhledem k liniové povaze předmětné stavby elektrického vedení je zřejmé, že M. M. byl z povahy věci vlastníkem pozemků, s nímž sousedily pozemky, na nichž tato stavba pokračovala. Jinak řečeno, v případě liniové stavby jsou si vlastníci jednotlivých pozemků navzájem sousedy.
31. Podle názoru soudu tak znění § 59 odst. 1 starého stavebního zákona nepředstavovalo překážku pro účastenství původního vlastníka pozemků M. M. ve stavebním řízení. Zároveň přitom nelze vyloučit, že M. M. jako vlastník dotčených pozemků mohl být vydáním Stavebního povolení na svých právech či oprávněných zájmech přímo dotčen, a tedy mohl naplňovat i druhou podmínku účastenství – možnost přímého dotčení. V tomto směru lze opět poukázat na citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 20/2010 - 10, který i přes existenci užívacího práva zemědělského družstva podle § 60 zákona č. 90/1988 Sb., o zemědělském družstevnictví, ve znění pozdějších předpisů, a tudíž značného omezení reálného obsahu vlastnického práva, kdy *„předlistopadová úprava i aplikační praxe vnímala vlastnické právo k pozemkům v družstevním užívání skutečně jako pouhé „holé právo“*, dovodil, že vlastníci takto užívaného pozemku mohli být stavbou přímo dotčeni; existence stavby totiž podle Nejvyššího správního soudu ovlivnila možnost využití pozemku a jeho hodnotu. V nyní řešené věci byla situace do značné míry podobná. K pozemkům žalobce, resp. původního vlastníka, měl totiž užívací právo Státní statek hl. města Prahy, a to na základě § 1 zákona č. 123/1975 Sb., o užívání půdy a jiného zemědělského majetku k zajištění výroby. Ten pozemky podle § 9 citovaného zákona dále převedl do dočasného užívání ZOZ, jak vyplývá ze správního spisu, v němž se nachází smlouva uzavřená mezi těmito organizacemi dne 10. 9. 1976. Závěry Nejvyššího správního soudu o možnosti přímého dotčení původního vlastníka je proto nutné vztáhnout i na projednávanou věc.
32. Lze tedy učinit dílčí závěr, že dle právní úpravy platné a účinné v době vydání Stavebního povolení měl být M. M. – bez ohledu na tehdejší praxi, která zřejmě vlastnictví omezené zákonným užívacím právem nereflektovala – účastníkem stavebního řízení, které jeho vydání předcházelo.

*IV.2 K dopadu těchto závěrů na vlastní účastenství žalobce
/a jeho legitimaci k podání odvolání/*

33. Obdobně jako v případě řešeném v opakovaně citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 20/2010 - 10 je ovšem soud toho názoru, že nelze přehlížet skutečnost, že postavení opomenutého účastníka se nyní nedomáhá původní vlastník pozemků pan M. M., ale žalobce, který se stal jejich vlastníkem až v roce 2015, kdy stavební řízení bylo již dávno ukončeno a stavba byla dávno realizována. Soud samozřejmě nepřehlédl, že nyní

řešený případ se od věci rozhodované Nejvyšším správním soudem odlišuje v tom, že stavba elektrického vedení nebyla umístěna viditelně, nýbrž byla zakopána pod povrchem pozemků, nicméně význam běhu času nelze přesto pominout.

34. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2012, č. j. 1 As 29/2012 - 113, je třeba „při aplikaci § 84 odst. 3 správního řádu rozlišovat mezi účastníky řízení, se kterými správní orgán první instance v řízení jednal, ale pak jim z nějakého důvodu (např. v důsledku opomenutí) rozhodnutí neoznámil, a účastníky, se kterými správní orgán vůbec nejednal, neboť je za účastníky řízení nepokládal. Zatímco v prvním případě je daný účastník opomenut pouze při oznamování rozhodnutí a jinak měl možnost hájit svá práva v řízení před správním orgánem prvního stupně, v druhém případě trpí prvostupňové rozhodnutí závažnou vadou již jen proto, že bylo zcela znemožněno určitému subjektu se správního řízení účastnit a uplatňovat v něm své námitky, což lze zpravidla jen stěží napravit v odvolacím řízení. **Nelze přitom vyloučit, že v konkrétních případech bude na místě i v takových situacích dát přednost dobré víře účastníků v pravomocné rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Tak tomu bude např. tehdy, když opomenutý účastník v odvolání uvede pouze zjevně nedůvodné námitky a je evidentní, že i kdyby účastníkem řízení byl od počátku, tak by to na jeho výsledku nic nezměnilo, případně když je jím činěné úkony možno považovat za šikanózní, představující zneužití práva. Avšak takový postup by měl být spíš výjimečný a pečlivě odůvodněný.**“ (pozn. zdůraznění doplněno). Citovaný rozsudek byl sice postaven na odlišném skutkovém půdorysu, nicméně zdůrazněná východiska lze jistě uplatnit nejen ve vztahu k projednání odvolání opomenutého účastníka odvolacím orgánem, ale také v řízení před soudem, který k nim musí ve svém rozhodování nepochybně rovněž přihlédnout; předmětná východiska přitom nepochybně platí i v prostředí starého správního řádu, potažmo starého stavebního zákona aplikovaných v nynější věci.
35. Právě o takový výše popsáný výjimečný případ se přitom podle názoru zdejšího soudu jedná v nynější věci, a to už jenom vzhledem k době, jež od vydání Stavebního povolení v roce 1983, resp. od realizace stavby, k níž dle spisu došlo nejpozději v roce 1988, uplynula. Za tuto dobu se vlastníci pozemků nepochybně alespoň částečně vypořádali s dědictvím spletených vlastnických a užívacích vztahů tak typických pro období komunistické režimu a vlastnické, ale také faktické poměry v předmětném území se jistě ustálily. Zpochybňováním platnosti správních aktů vzniklých v dobách dřívějších a podle dřívějších jistě mnohdy nedokonalých či neúplných předpisů, týkajících se staveb, vůči nimž nikdo řadu let ničeho nenamítal ani po jejich dokončení, by se podstatným způsobem mohla narušit právní jistota jejich adresátů a dalších dotčených osob, jakož i po dlouhou dobu zachovávaný *status quo*, který byl podle těchto původních předpisů v souladu s tehdejší praxí nastolen. V této souvislosti nelze rovněž pominout, že Stavební povolení bylo vydáno na celý soubor stavebních objektů, vč. stavby trafostanice, přičemž žalobce napadá povolení jen jednoho stavebního objektu – elektrického vedení.
36. To vše v situaci, kdy proti Stavebnímu povolení z roku 1983 brojil žalobce odvoláním, z něhož není zcela zřejmé, jakými konkrétními skutečnostmi, jež by se měly řešit ve stavebním řízení, může být nyní on sám jako vlastník pozemků reálně dotčen. Soud zde připomíná, že ve stavebním řízení se řeší zejména otázky samotného provádění stavby (srov. také § 62 odst. 1 starého stavebního zákona); pro ilustraci lze odkázat též na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2012 č. j. 9 As 78/2011 - 69, podle kterého „(s)tavební řízení je ... určeno k vypořádání námitek proti projektové dokumentaci či způsobu provádění stavby.“ K tomu je třeba říci, že v případě již realizované stavby

z povahy věci nepřipadají v úvahu námitky do způsobu provádění stavby. Pokud žalobce v obecné rovině uváděl, že původní vlastník pozemků by mohl brojit proti projektové dokumentaci, toto tvrzení je zcela vágní, a to tím spíše v případě stavby, která již byla realizována před více než 30 lety. Sám žalobce – s vědomím možných projevů už realizované stavby na jeho pozemky – přitom nepředkládá jediný argument, jakým způsobem by mohl projektovou dokumentaci zpochybnit. Za takové situace je podle soudu namístě upřednostnit zachování nastolených poměrů v území a s tím spojenou právní jistotu osoby zúčastněné na řízení, ale i jiných možných dotčených osob.

37. Z obsahu žaloby lze dovodit, že žalobce také v obecné rovině nesouhlasí s vlastním umístěním vedení v předmětných pozemcích, zmiňoval rovněž teoretickou možnost původního vlastníka brojit proti trase vedení; tyto námitky však nijak nepřibližuje. V tomto směru soud upozorňuje, že se ve správním spise nachází rozhodnutí ze dne 13. 5. 1980, č. j. 14988/79-AMI, s nímž musí být žalobce seznámen, neboť do správního spisu nahlížel, kterým se s odkazem na situační výkresy umísťuje stavba „Rozšíření vodojemu Modřany Sever II a vodojemu Cholutice“, vč. sporného napájecího kabelu (vedení). O umístění stavby tak bylo v předmětné době rozhodnuto, přičemž právní moc tohoto rozhodnutí není nijak zpochybňována (soudu není známo, že by se žalobce jako právní nástupce původního vlastníka jakýmkoliv způsobem účasti v tomto řízení domáhal). Za existence 40 let starého pravomocného územního rozhodnutí, z něhož vycházel nejen správní orgán I. stupně, stavebník, ale také další dotčené osoby a orgány (a jejich právní nástupci) považuje soud za problematické, aby mohl žalobce v potenciálně „obnoveném“ stavebním řízení ovlivnit vlastní umístění stavby na jeho pozemcích (a ve výsledku i pozemcích sousedních vlastníků, jichž se trasa liniového vedení nepochybně dotýká). Soud zde připomíná i zásadu koncentrace stanovenou v § 61 odst. 1 starého stavebního zákona, podle které se ve stavebním řízení nepřihlíželo k námitkám, které mohly být uplatněny v územním řízení nebo při projednávání územního plánu zóny nebo územního projektu zóny (to v případě, kdy vlastník pozemku nemohl být s odkazem na § 34 odst. 3 písm. b) starého stavebního zákona účastníkem územního řízení, ale mohl uplatnit námitky při pořizování územního plánu). Jestliže v projednáváné věci nemohl původní vlastník z nějakého důvodu uplatnit námitky proti územnímu plánu zóny nebo územního projektu zónu (pokud byl pořizován), svědčilo mu zřejmě účastenství v územním řízení podle § 34 odst. 1 starého stavebního zákona, proč se měl žalobce domáhat účastenství v tomto řízení.
38. Rovněž argument, že původní vlastník pan M. či jeho právní nástupci se mohli prostřednictvím účastenství ve stavebním řízení domáhat jednorázové náhrady za zřízení zákonného věcného břemene podle § 22 odst. 2 elektrizačního zákona za podstatné omezení v užívání pozemku (např. omezení sázení stromů), neobstojí. Nutno říci, že otázka náhrady za zřízení zákonného věcného břemene není závislá na účasti dotčené osoby ve stavebním řízení a už vůbec nemůže být relevantní ve vztahu k žalobci v době několika desítek let poté, co ke zřízení takového břemene došlo. K tomu soud uvádí, že podle § 22 odst. 2 in fine bylo nutné žádost o náhradu podat do tří měsíců ode dne, kdy bylo dílo uvedeno do trvalého provozu (užívání). Upozornit lze i na § 45 odst. 3 zákona č. 222/1994 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o Státní energetické inspekci, potažmo § 98 odst. 4 zákona č. 58/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), podle nichž zůstala oprávnění k cizím

nemovitostem, jakož i omezení jejich užívání, která vznikla před účinností tohoto zákona, nedotčena.

39. K tvrzenému podstatnému omezení v užívání pozemku pak soud dodává, že zde vidí jistý logický rozpor s tím, že žalobce či jeho právní předchůdci o provedené podzemní stavbě podle tvrzení žalobce nevěděli a z tohoto důvodu se proti ní nebránili. Pokud by totiž podzemní elektrické vedení skutečně vedlo k „podstatnému omezení“ užívání pozemků, museli by si toho právní předchůdci či přímo žalobce nepochybně všimnout dříve než po takřka 30 letech od realizace stavby. Ani tato skutečnost nemůže být důvodem pro připuštění žalobce jako účastníka stavebního řízení.
40. Na všem výše uvedeném pak nemůže ničeho změnit ani namítaná neplatnost dohody mezi ZOZ a stavebníkem, kterým byl VHMP-Výstavba inženýrských staveb, ohledně souhlasu s realizací stavby, resp. tomu předcházející smlouvy o dočasném užívání pozemků uzavřené mezi státním statkem hl. m. Prahy a ZOZ. Předmětná námitka je nepřipadná předně z toho důvodu, že žalobce svůj závěr o neplatnosti těchto právních úkonů staví až na znění zákona o půdě, ve znění zákona č. 114/1990 Sb., jež nabylo účinnosti dne 1. 5. 1990, tedy až po konci komunistického režimu. Dřívější znění zákona o půdě (platné a účinné v době uzavření napadených smluv) k přenechání zemědělského pozemku do dočasného užívání jiné organizaci podmínku souhlasu vlastníka neobsahovalo. V souladu s principem zákazu pravé retroaktivity přitom rozhodně není možné na posuzování vzniku a platnosti závazkových právních vztahů zpětně aplikovat pozdější právní úpravu. Nehledě na skutečnost, že i v tomto případě se jedná o právní vztahy staré přibližně 40 let, které byly uzavírány ve zcela jiném právním prostředí, kdy byla upozaďována vlastnická práva a upřednostňována práva uživatelů. Těžko je proto možné zpětně vyčítat správnímu orgánu I. stupně a zejména stavebníkovi, kterým byl VHMP-Výstavba inženýrských staveb, že tehdy oprávněnost k realizaci stavby odvozovali od souhlasu uživatele pozemků; z dohody mezi ZOZ a stavebníkem, obsažené ve správním spise, ostatně vyplývá, že ZOZ v tomto případě vystupoval jako vlastník (správce), který může s předmětným pozemkem plně nakládat. Stavebník tak vycházel z toho, že ZOZ je oprávněn udělit souhlas k užívání stavby. K tomu lze pro úplnost dodat, že toto přesvědčení stavebníka mohlo jen utvrdit, že v předmětné dohodě ZOZ výslovně s realizací stavby na dotčených pozemcích souhlasila a celá věc byla, jak soud zjistil z obsahu správního spisu, projednána i se Státním statkem hl. m. Prahy, který rovněž souhlasil (viz protokol z jednání ze dne 22. 6. 1981).

V. Shrnutí a závěr

41. S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti lze tedy shrnout, že soud na základě racionálního výkladu § 59 odst. 1 starého stavebního zákona musel žalobci přisvědčit potud, že původní vlastník pozemků pan M. M. byl opomenutým účastníkem stavebního řízení, jež předcházelo vydání Stavebního povolení. Okolnosti, pro které měl být původní vlastník pozemků účastníkem tehdejšího stavebního řízení, ovšem podle názoru soudu nelze – vzhledem k časovému odstupu takřka 40 let – automaticky vztahovat na žalobce. Účastníkem potenciálně „obnoveného“ stavebního řízení by totiž nebyl původní vlastník pozemků, ale žalobce, který se stal vlastníkem předmětných pozemků až v roce 2015 a který se nachází v situaci naprosto odlišné, kdy je stavba vedení dávno realizována a kdy je založena právní jistota nejen následného provozovatele elektrického vedení (nyní osoba zúčastněná na řízení), ale i jiných vlastníků pozemků v dotčeném území a dalších osob. V takovém případě musí být tvrzené účastenství žalobce podle názoru soudu podepřeno

závažnými důvody, jež by vedly k prolomení dosud nezpochybňované právní moci Stavebního povolení. Takové důvody soud v argumentaci žalobce neshledal.

42. Městský soud v Praze proto jeho žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

VI. Náklady řízení

43. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěšný nebyl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu nad rámec jeho běžné administrativní agendy žádné náklady nevznikly.
44. Výrok o náhradě nákladů řízení v případě osoby zúčastněné na řízení se opírá o § 60 odst. 5, větu první, s. ř. s., dle kterého osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Protože soud v dané věci osobě zúčastněné na řízení žádné povinnosti neuložil, rozhodl tak, že nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. 4. 2020

Mgr. Martin Lachmann
předseda senátu